

10 JOODSE DENKERS VAN DE DIALOOG

Spreker: prof. dr. Luc Anckaert (Leuven)

1. Emmanuel Levinas en de vraag naar humaniteit en verantwoordelijkheid

Levinas is een van de grote, joodse wijsgeren uit de twintigste eeuw. Hij heeft de ethiek geduid als "eerste filosofie". In zijn denken nemen het trauma en de verantwoordelijkheidsrelatie een centrale plaats in. In de lezing wordt aangebracht hoe dit trauma kan begrepen worden. Hierbij wordt ook uitgelegd, hoe de ideeën van Levinas verschillen van de klassieke westerse wijsbegeerte. Vervolgens wordt het subjectiviteitsconcept van Levinas uitgewerkt. Aandacht wordt verder besteed aan de zelfstandigheid, het genot, de woning, de arbeid en het denken, de erotiek en de vruchtbaarheid. In een laatste stap wordt de verantwoordelijkheid besproken.

2. Franz Kafka. De vergissing over het levensgeheim

De Praagse schrijver Franz Kafka behoort tot de Duitse cultuur maar heeft joodse achtergronden. De fameuze tekst *Voor de wet* uit de Procesroman is een van de hoogtepunten van zijn oeuvre. Het fragment is aanleiding tot verschillende en conflicterende interpretaties. In de lezing proberen we de tekst te lezen op de achtergrond van de joodse cultuur. Na een korte biografische schets wordt de fragmentatie gekozen als toegangsthema tot Kafka. Daarna wordt de tekst besproken. Ik ga uitvoerig in op de betekenis van de wet als structurerend principe en op de houding die men tegenover de wet kan aannemen. Uiteindelijk wordt de hypothese uitgewerkt dat Kafka een bestaand verhaal uit de Thora in zijn betekenis en structuur heeft omgekeerd. Deze zininversie leidt tot nieuwe interpretatieperspectieven.

Literatuur:

L. Anckaert, *Een kritiek van het oneindige. Rosenzweig en Levinas*. Uitgeverij Peeters, Leuven 1999. Isbn 978 90 429 0792 4

L. Anckaert, *Kafka. De vergissing over het levensgeheim*. In: *De rode huid van Adam. Verhalen over crisis en zin*. Uitgeverij Altiora Averbode NV 2011. Isbn 978 90 317 2581 6

Prof. dr Luc Anckaert is geboren in 1962. Studeerde wijsbegeerte, theologie en literatuurwetenschap aan de KULeuven. Doceert Joodse Wijsbegeerte aan de KULeuven en is deeltijds docent in het volwassenenonderwijs. Publicatieoverzicht: <https://lirias.kuleuven.be/cv?u=U0003363>.

Aantal avonden	2
Plaats	Augustinianum, Van Wassenhovestraat 26, Eindhoven
Tijd	20.00 tot 22.00 uur
Datum	dinsdag 24 en 31 maart 2015
Themanummer	10
Kosten	€ 15, -